

Escola Agrària i Forestal del Solsonès

1975-2025

50

ANYS

al costat
del món
rural

FOTOGRAFIES PORTADA:
curs 1983-1984 i curs 2024-2025

Edició revista: abril 2025
MHÀ estudi gràfic

**Escola Agrària
i Forestal del
Solsonès**

1975-2025

Índex

Presentació de Joan S. Minguet	4
Presentació de l'Escola	5
Història dels 50 anys (1975-2025)	6
Formació professional agrària	8
Formació professional forestal	9
Formació contínua	10
L'Escola en números	11
Centre de formació professional integrada d'àmbit forestal	12
Formació ocupacional	12
L'Escola	13
La finca	14

Quan una escola celebra un aniversari tan significatiu, com és el cas de l'Escola Agrària del Solsonès, val la pena mirar enrere i veure què hi passava fa 50 anys. L'Escola naixia quan va morir el general Franco, i el nostre país estava en ple desenvolupisme pel que fa a la pagesia. Era totalment imprescindible satisfer de formació el sector agrari i forestal de Catalunya i, igual com va passar al Solsonès, van anar establint-se una colla d'escoles per a donar aquest servei i fer créixer la competitivitat de les explotacions agroforestals d'aquestes comarques.

Cal explicar que L'Escola està totalment consolidada amb la seva tasca a les comarques del Prepirineu, com són el Solsonès, el Bages, l'Alt Urgell, el Berguedà i alguna altra de propera. Actualment ofereix dos cicles formatius de grau superior, un de Gestió Forestal i del Medi Natural, i un de Paisatgisme i Medi Rural, a més a més d'una gran quantitat de cursos de formació contínua i jornades de transferència tecnològica, amb una àmplia visió de servei als productors i a les empreses d'aquestes contrades. L'Escola també ha anat evolucionant en aquests darrers anys amb noves inversions en sostenibilitat: caldera de biomassa per a aigua calenta, plaques fotovoltaïques, recollida d'aigües pluvials, etc.

La tasca que ha anat fent en tot aquest temps de treball la situen en un centre de primera línia pel que fa a la formació forestal i agrària, amb una ubicació clau, al costat del Centre de Ciència i Tecnologia Forestal. Se li obre un interessant futur des que és l'escola coordinadora del Centre de Formació Professional Integrada (CFPI) del sector forestal, un dels cinc centres reconeguts pel Departament d'Agricultura. Darrerament, ha implantat un Certificat Professional (CP) d'Aprofitaments Forestals en sistema DUAL per donar resposta directa a l'alta demanda de personal qualificat que tenen les empreses de la zona.

Entenc i comparteixo amb l'EA Solsonès el fet que sempre ha buscat sinèrgies, tal com s'ha anat creant en la cultura del nostre servei, per estar en contacte amb tots els agents de les seves comarques d'influència, i donant serveis de formació i transferència tecnològica a tot el sector agrari, forestal i agroalimentari.

Per acabar, hem d'estar contents d'haver arribat fins aquí i desitgem que L'Escola pugui continuar fent la seva feina.

Un agraïment als equips directius i a tot el personal que han conduït l'escola en aquest periple!

Joan S. Minguet Pla

Cap del Servei de Formació Agrària
Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació

50 ANYS AL COSTAT DEL MÓN RURAL

“Queda lluny aquella tardor de 1975 quan vam iniciar, des de l'Agència d'Extensió Agrària de Solsona, el primer curs del Centre de Capacitació Agrària”, escrivia Lluís Mauri, impulsor de l'Escola al Solsonès, a la revista del 25è aniversari. **Arrencàvem l'activitat amb 19 alumnes. Ara ja som prop de 600. Cinquanta anys han donat per a molt!**

Inicialment l'Escola era a les dependències de les Escoles Professionals Castellvell, amb la formació agrària com a insígnia. Tot i els escassos recursos, hi havia una ferma voluntat de tirar endavant, amb molta ambició, il·lusió i entusiasme.

Durant el transcurs d'aquest mig segle s'han viscut canvis profunds: les instal·lacions s'han traslladat a l'actual edifici d'Olius, la formació professional s'ha ampliat de 1r grau a 2n grau, s'han creat propostes formatives paral·leles, s'han diversificat els cultius a la finca, les innovacions tecnològiques han arribat a l'Escola i un llarg etcètera que donaria per a una nova publicació.

La formació forestal va arribar més tard, primer com a complement de la formació agrària i al curs 1998-99 com a cicle formatiu superior de temàtica forestal. Des d'aleshores es diversifica l'activitat formativa en diferents vessants. Aquest últim curs s'implanta el nou Certificat Professional d'Aprofitaments Forestals, en l'àmbit de la formació ocupacional.

Seguint en el camp del medi natural, des del 2024 l'Escola és un Centre de Formació

Professional Integrada Forestal. També incorpora una finca forestal propera, el Bosc Escola, per pràctiques i formacions.

Actualment l'Escola ofereix dos cicles formatius de grau superior: "Gestió Forestal i del Medi Natural" i "Paisatgisme i Medi Rural, Perfil Professional de Gestió Agropecuària".

L'aposta per la formació contínua a partir de cursos i activitats de transferència tecnològica reforça el nostre compromís amb la innovació i l'actualització del sector. Així mateix, es tutoritzen joves per a la seva incorporació a l'empresa agrària.

Cinquanta anys han permès la consolidació del centre per aconseguir donar resposta als canvis en el sector agrari i el forestal. Parafrasejant Josep Valls, antic cap del Servei de Formació Agrària, *“sigui quina sigui la naturalesa d'aquests canvis, la necessitat de formació i la millora de la qualificació professional de les noves generacions que els han de conduir serà permanent”*.

Mirem enrere amb orgull i gratitud i posem la mirada al futur reafirmant el compromís amb la formació i la qualificació professional. Ara, des de la satisfacció i la il·lusió, només ens queda abraçar el present amb tots aquells i aquelles que heu fet possible cinquanta anys de trajectòria. Alumnat, professorat, empreses i entitats col·laboradores, antics i actuals, moltes gràcies per ser-hi!

Escola Agrària del Solsonès

HISTÒRIA

1975 – 2025

1975

Inici de la formació professional agrària de 1r grau, FP1, Centre de Capacitació Agrària, escola Castelltall, Solsona. La direcció l'assumeixen els successius caps de l'Oficina Comarcal del DARP, Lluís Mauri, Juan Sánchez i Àlex Tarrés.

1987

Principi dels cursos d'incorporació a l'empresa agrària, obligatoris per poder obtenir els ajuts de primera instal·lació. L'any següent s'inicien els cursos d'incorporació de la dona a l'empresa agrària.

Jesús Hernández Pellejero,
primer director de l'escola

1991

Ampliació a FP2, s'estrena la nova escola, a Oliu.

Amb els dos graus d'FP el centre passa a anomenar-se **Escola de Capacitació Agrària**. Disposem d'una finca agrícola, un ramat de bestiar ovi i instal·lacions adequades a les necessitats formatives.

1992

Isabel Mora Oltra, nova directora

1998

Comença el cicle formatiu de **grau superior de Gestió i Organització de Recursos Naturals i Paisatgístics (LOGSE)**

1999

Comença el cicle formatiu de **grau superior de Gestió i Organització d'Empreses Agropecuàries (LOGSE)**

2000

Carme Solà Regada, nova directora

2007

Nou programa d'**acompanyament dels joves que s'incorporen a l'empresa agrària**, es personalitza la formació en funció del tipus d'explotació.

Equip de
l'Escola als
25 anys

2011

Programa de mobilitat internacional **ERASMUS+**. L'alumnat pot cursar les pràctiques a l'estranger.

2012

Una nova llei educativa genera el canvi a cicle formatiu de **grau superior de Gestió Forestal i del Medi Natural** (LOE)

Certificació en el sistema de **qualitat** UNE-EN ISO 9001:2015

2014

Les escoles de capacitació agrària passen a anomenar-se **escoles agràries**

2015

Una nova llei educativa genera el canvi a **grau superior de Paisatgisme i Medi Rural, Perfil Professional de Gestió Agropecuària** (LOE)

2016

Isabel Rovira Ciuró, nova directora

2017

Homologació com a centre EFESC per impartir la **formació per a l'obtenció del certificat europeu de motoserrista**.

El 2024 passem a ser també centre examinador

2018

S'implementa la **formació dual** en els cicles formatius

Acreditació del ramat de l'escola com a raça pura Ripollesa

2024

Certificació en el sistema de **gestió ambiental** UNE-EN ISO 14001:2015

2024

Posada en marxa del **Bosc Escola per a pràctiques i formacions**. S'articula a través d'un conveni de col·laboració amb una finca forestal veïna, Can Joval, i amb la participació del CTFC

2025

Arranca el **Certificat Professional Dual d'Aprofitaments Forestals**

Formació professional agrària

Els inicis de la formació agrària a la comarca del Solsonès van ser al curs 1975-1976 amb la **Formació Professional de Primer Grau**. Habitualment començava als 14 anys, un cop acabada l'EGB (Educació General Bàsica) i durava 2 anys. Després es podia continuar amb la **Formació Professional de Segon Grau**, que era més especialitzada i de nivell superior. Aquest fet suposa un canvi substancial per a l'alumnat de la comarca i dels voltants, que ja no s'havien de desplaçar.

Amb les noves lleis d'educació es passa a impartir els **Cicles Formatius de Grau Superior**, adreçats a joves a partir dels 18 anys, amb una actitud més madura i enfocada a la professió. Tenen una durada de 2 anys, i un cop finalitzats permeten tant la incorporació al món laboral com la continuació d'estudis universitaris.

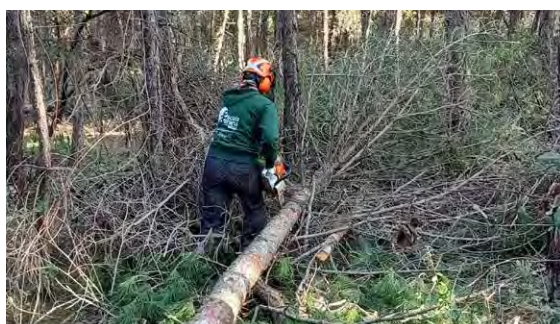
Els continguts d'aquests cicles tracten àmbits tan diversos com botànica, fitopatologia, conreus, ramaderia, maquinària i gestió de l'empresa, entre altres.

La metodologia emprada és pràctica i aplicada, amb nombroses sortides tècniques per conèixer de primera mà la diversitat d'explotacions. Les pràctiques en empresa faciliten un primer contacte amb el món laboral i permeten a l'alumnat consolidar els coneixements adquirits en un context real.

Formació professional forestal

A Catalunya, gran part de les explotacions agràries inclouen superfície forestal. Per garantir la gestió sostenible i viable d'aquests espais, cal una formació específica forestal. És per aquest motiu, que ben aviat s'introdueixen continguts formatius sobre gestió forestal en els estudis agraris.

El curs 1998-1999 marca un punt d'inflexió amb la implantació del **Cicle Formatiu de Grau Superior** de temàtica forestal i del medi natural. Aquest nou itinerari formatiu atrau estudiants d'arreu de Catalunya, atesa la poca oferta existent en aquest àmbit i l'especialització que ofereix el centre.

L'alumnat adquireix coneixements tècnics, pràctics i ambientals orientats a la gestió sostenible dels boscos, els espais naturals, la fauna i els recursos del medi rural. Matèries com silvicultura, aprofitaments forestals, cinegètica, prevenció d'incendis o conservació del medi natural en són un exemple.

És dins d'aquest cicle quan, l'any 2018, s'inicia la **formació dual**. L'escola serà la primera en tot l'estat a implementar l'FP dual en estudis forestals. Aquesta iniciativa ha tingut una molt bona acollida per part del sector i, gràcies a la implicació de les empreses, els resultats han estat tot un èxit.

Formació contínua

El 1968 s'inicia la formació d'adults a les oficines d'Extensió Agrària, coneguts com "cursos de planter". El 1987 comencen els "cursos d'incorporació a l'empresa agrària"; l'any següent es realitza el primer "curs d'incorporació de la dona a l'empresa agrària". Avui en dia la realitat és molt més complexa i l'oferta de cursos s'adapta cada any a les necessitats del moment. Es duen a terme cursos tant prescriptius com de noves tecnologies, agricultura de precisió, digitalització i bones pràctiques per fer front a reptes ambientals, canvi climàtic, legislació, normatives, gestió de l'empresa o diversificació, entre altres.

La formació contínua al sector agrari és clau per garantir un sector competitiu, sostenible i adaptat als temps actuals.

Actualment aquesta formació s'estructura en:

- **Cursos:** formacions de certa durada que permeten aprofundir en una temàtica específica.
- **Jornades de transferència tecnològica:** esdeveniments de curta durada per difondre nous coneixements, temes normatius i innovacions.
- **Tutoratge de joves per incorporar-se a l'agricultura:** es dissenyen itineraris formatius adaptats a l'explotació de la persona que s'hi incorpora.
- **Mentories:** per facilitar l'acompanyament i assessorar a persones amb idees de negoci viables per part de professionals del sector.

Centre EFESC (European Forestry & Environmental Skills Council): formem i examinem per a l'obtenció del certificat europeu de motoserra i per al de desbrossadora.

IMATGES: cursos de cultiu de la tòfona negra, horticultura ecològica, poda en alçada i apicultura. Jornada de la nova PAC 2023-27

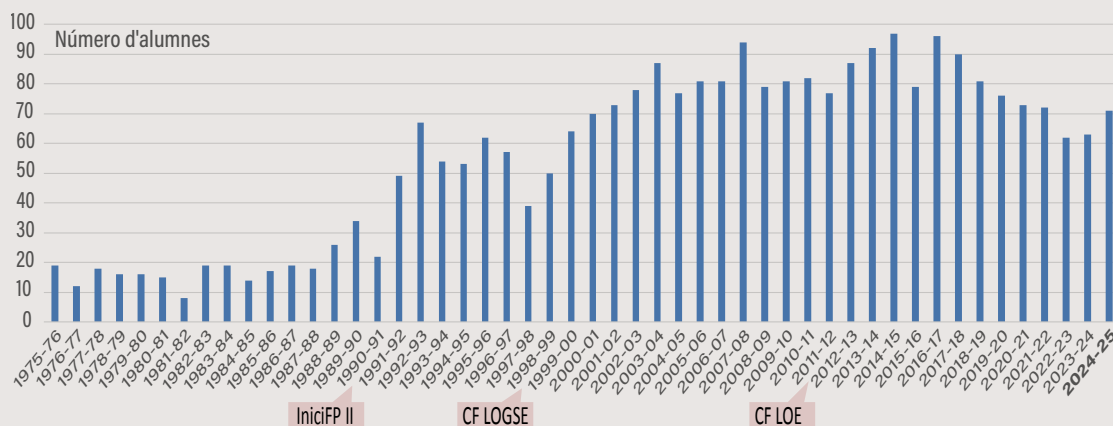

L'Escola en números

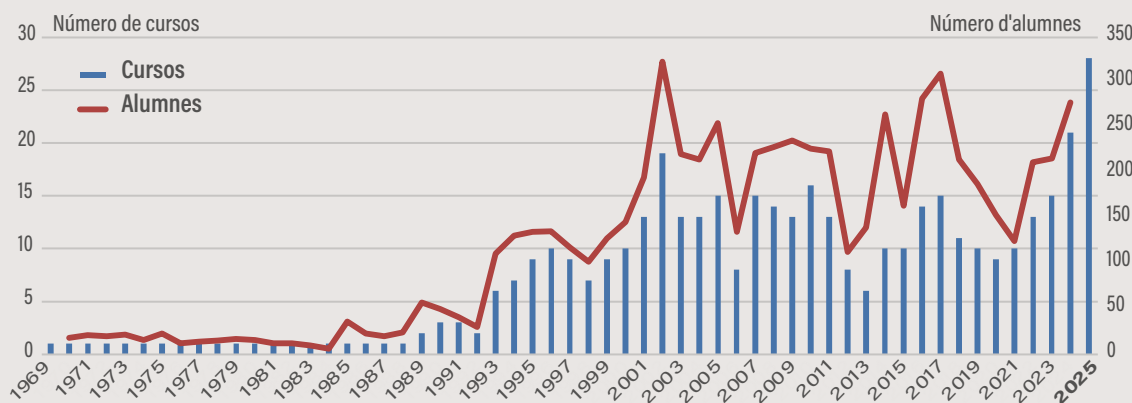
Mitjanes darrers 10 anys

	Formacions/any	Alumnes/any
Formació contínua	15 cursos	214
Transferència tecnològica	8 jornades	268
Joves incorporació empresa agrària		20
Cicles formatius	4 grups	76
Certificat de professionalitat (2025)	1 grup	9
Total alumnat format anualment		587

Formació professional L'FP agrària va iniciar-se amb l'FP1 i un nombre reduït d'alumnes, que va créixer notablement amb l'ampliació a l'FP2. L'arribada dels cicles formatius i la incorporació dels estudis forestals va atraure alumnat de tot Catalunya i va suposar un increment significatiu de la matrícula.

Formació contínua Va començar amb un curs a l'any de llarga durada. Amb l'arribada dels cursos d'incorporació i de l'interès per part del sector, les formacions es fan més específiques i de menor durada. El nombre de cursos va creixent fins a dia d'avui, amb una oferta ajustada a les necessitats del moment.

Centre de Formació Professional Integrada d'Àmbit Forestal

El 2024 es constitueix el Centre de Formació Professional Integrada d'Àmbit Forestal (CFPI), format per una agrupació de 3 escoles: la del Pirineu, la de Santa Coloma de Farners i la del Solsonès, sent aquesta el centre coordinador. Les funcions del CFPI són:

- Impartir una oferta formativa adequada a les diferents qualificacions professionals
- Informar i orientar a les persones per dissenyar el seu itinerari formatiu i laboral
- Acreditar competències professionals, d'acord amb l'Agència Pública de Formació i Qualificació Professional de Catalunya
- Cooperar amb l'entorn i el teixit empresarial en els àmbits de formació, innovació i transferència de coneixement

Formació ocupacional

El febrer del 2025, amb la creació del CFPI forestal s'inicia un nou tipus de formació: els certificats professionals, i es concreta amb el **Certificat de nivell 2 d'Aprofitaments Forestals** en modalitat dual. En aquest cas es duu a terme en col·laboració amb el Consell Comarcal del Solsonès, 7 empreses de treballs forestals, i el finançament del SOC.

L'objectiu d'aquesta formació és que les persones usuàries puguin millorar la seva ocupabilitat mitjançant la formació dual: un certificat professional i un contracte de formació en alternança. En aquest cas aprenen a efectuar les operacions necessàries per a l'aprofitament dels productes forestals i a fer servir els equips, les màquines i les eines amb coneixement tècnic i en condicions de seguretat.

La finca

La finca de l'Escola ha anat evolucionant des dels seus inicis amb la voluntat de **diversificar-se i oferir espais adequats per a les pràctiques de l'alumnat**, sempre amb una finalitat pedagògica. La darrera incorporació en aquest procés ha estat el Bosc Escola, en conveni amb la finca Joval.

Cobert agrícola i maquinària

Hivernacle i umbracle

Ramat d'oví, raça pura Ripollesa

Camps de cereal i de pastura

Bosc Escola, incorporat el 2024

Camp de pràctiques de motoserra

Zona enjardinada, reformada el 2017

Vinya, des de 2016

Pi pinyoner empeltat, des de 2018

Alzina micorrizada amb tòfona negra, des de 2018

És imprescindible establir una aliança entre tecnologia i ecologia

Els nostres emprenedors rurals hauran de fer ús de les eines tecnològiques més innovadores per afrontar els grans reptes mediambientals, sanitaris i socials que han marcat aquest inici de mil·lenni

L'aprofitament de recursos naturals comporta la responsabilitat de preservar-los

A l'Escola promovem una agricultura i una gestió forestal que, sense perdre de vista el coneixement tradicional i assegurant-ne la rendibilitat econòmica, siguin sobretot sostenibles

Generalitat
de Catalunya